

HANKKEIDEN TUKITASOT	
Yleishyödyllinen investointi	65 % Yleishyödyllinen toimija 50 % Kunta/kuntayhtymä/seurakunta 65 % Kuntien yhteisinvestointihankkeet (vähintään kaksi kuntaa)
Ympäristö- ja ilmastoinvestoinnit	80 % *energiainvestoinneissa, lämmitysjärjestelmien muutoksissa
- Turvallisuutta ja varautumista edistävät investoinnit - Kulttuuri-, liikunta- ja vapaa-ajanpalvelujen investoinnit sekä nuorten palveluja parantavat investoinnit, digitalisaation hyödyntämistä yhteiskäytössä olevissa tiloissa edistävät investoinnit.	65 % * Kulttuuri-, liikunta- ja vapaa-ajanpalvelujen investoinnit sekä nuorten palveluja parantavat investoinnit, digitalisaation hyödyntämistä yhteiskäytössä olevissa tiloissa edistävät investoinnit. 80 % *turvallisuutta ja varautumista edistävät investoinnit perustelluissa tapauksissa
- Älykäs kylä –hankkeen suunnitelmaan sisältyvät investoinnit, joilla parannetaan alueen pitkän aikavälin toimintaympäristöä kestävä kehityksen tavoitteet huomioon ottaen. Palvelukokeilujen investoinnit, joilla etsitään ratkaisuja maaseudulla palvelujen saatavuuteen.	Enintään 80 % Älykäs kylä -hankkeen suunnitelmaan sisältyvät investoinnit, palvelukokeilujen investoinnit, joilla etsitään ratkaisuja maaseudulla palvelujen saatavuuteen.
Koulutus- ja tiedonvälityshankkeet, sisältää selvitykset	Enintään 100 %
Yhteistyöhankkeet <ul style="list-style-type: none"> • Yleishyödylliset kehittämishankkeet • Älykäs kylä -hankkeet • Ilmasto- ja ympäristöhankkeet 	90 % pääsääntöisesti, Yleishyödyllinen toimija 80 % Kunta/ kuntayhtymä /seurakunta/ oppilaitokset
Yritysryhmähankkeet mikroyrityksille	75 %

Yritystuett:

- Tukea ei myönnetä osa-aikaiseen yritystoimintaan. Linjaukset koskevat käynnistys-, kehittämis- ja investointitukia.
- Tukimuodoista valmisteluvaiheen tukea (2 000 €) ei käsitellä toistaiseksi.
- Yritysten investointitukissa painotetaan liikevaihdon määrää ja kasvua sekä työllisyyttä edistäviä toimenpiteitä sekä arvioidaan yritystoiminnan vaikuttavuutta alueelle laajemmin.
- Yritysten investointitukihakemuksissa priorisoidaan ensimmäistä kertaa tällä ohjelmakaudella hakevat yritykset ja aloittavat yritykset.
- Yritysten kehittämistukia myönnettäessä painotetaan haettavan asiantuntijapalvelun merkitystä yrityksen kehittymiselle ja kasvuille.

Tuen myöntäminen priorisoidaan siten, että tukimahdollisuus turvataan ensi sijassa yritysten ja elinkeinojen kehittämisen hankkeille.

Vuodelle 2027 varataan Leader-tukea 50 000 euroa yhdistysten turvallisuutta parantaviin hankkeisiin. Näille hankkeille tukiprosentti on 80.

Yleishyödylliset investoinnit

Pienhankkeita rahoitetaan ainoastaan energiatehokkuutta ja turvallisuutta parantaviin toimenpiteisiin, joiden haku on keväällä 2027.

Investointihankkeissa priorisoidaan ilmastonmuutoksen hillintää ja ympäristön tilaa parantavat hankkeet.

Yleishyödylliset kehittämishankkeet

Priorisoidaan haettavat hankkeet seuraavasti:

1. Elinkeinojen kehittämishankkeet ja yritysryhmähankkeet tärkeimmiksi.
2. Ilmasto ja ympäristöhankkeet, Älykäs kylä -hankkeet
3. Paikalliskulttuuria edistävät hankkeet

Lainsäädäntö rajaa seuraavien yritystoimien tukemista

- Puunkorjuun monitoimikoneet, kuormaa kantavat metsätraktorit tai muut vastaavat
- Traktorit, liikennealan investoinnit
- Leasing-rahoitus
- Eläinten hankinta
- Koneurakoinnin maansiirtokoneet
- Energiakäyttöön tarkoitetut turpeen tuotannon investoinnit
- Korvausinvestoinnit
- Kiinteistön hankinta pelkästään vuokrauskäyttöön tai tällaista kiinteistöä koskevat investoinnit

RAHOITUSLINJAUKSET**Yritykset**

Hakijana toiminimi, avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö, osuuskunta, maatila maatalouden ulkopuoliseen liiketoimintaan (pl. maatalousalan kokeilutuki)

- Uudisrakentamiskohteissa tarkastellaan erityisesti pitkän tähtäimen toiminnan kannattavuutta.
- Toimitilahallien rakentamista ei tueta kaupunkialueilla.
- Ravintolatoimintaan liittyvää terrassirakentamista tuetaan vain, mikäli kohde on seudullisesti merkittävä matkailukohde.
- Maatilamatkailun peruskorjausinvestointeja ei tueta. Tukea voidaan myöntää, mikäli tavoitteena on merkittävä tason parannus ja käyttöasteen nostaminen.
- Urakointi: ei rahoiteta tavanomaista maanrakennustoimintaa tai maansiirtourakointia lainkaan. Ei rahoiteta lähtökohtaisesti koneurakointia, yleisten teiden urakointia poikkeuksena harvaan-asutulla tai ydinmaaseudulla tienhoito, jos asiakaskuntaan kuuluvat pääasiassa yksityistiet
- Hevosyrittäjäyys: hevostaloudessa painotetaan toimivia yrityksiä, joilla edellytykset kannattavaan toimintaan.
- Matkailu: Pelkkää majoitusmyyntiä/mökkivuokrausta ei rahoiteta, ellei
  - a) vuokraustoiminnassa ole vähintään 3 mökkiä tai erillistä vastaavaa kohdetta tai
  - b) yrittäjä tarjoa myös mökkivuokrauksen lisäksi muuta ohjelmapalveluja
- Vähittäiskauppa (myös verkkokauppa, tukkuliikkeet, konevuokraus): pääsääntöisesti toimialaa ei rahoiteta lainkaan kilpailutilanteen vuoksi. Poikkeukset:
  - a) Jos verkkokaupan pääpaino myytävissä tuotteissa on omaa valmistusta, voi rahoittaa harkiten.
  - b) Jos on jokin erityinen palvelu, jota ei ole tarjolla muualla, voi rahoittaa harkiten.Kyläkaupat: Tukea voidaan myöntää harvaan asutulla ja ydinmaaseudulla olevan kyläkaupan investointeihin silloin, kun kyseessä on ainoa palvelupiste. Tukea voidaan myöntää myös, kun kyseessä on monipalvelupiste.
- Rakentaminen ja kiinteistön hankinta: kiinteistön, rakennuksen ja sen yhteydessä maapohjan osto vain erityisin perusteluin. Vuokratilojen ostamista, jossa yritys on jo ennestään toiminut, ei tueta. Ei tueta omien koneiden huoltokorjaamojen tai varastojen rakentamista.
- Kalustoon hyväksytään yritystoiminnan kannalta vain olennaiset hankinnat. Alle kolme vuotta yritystoiminnassa kestävät (esim. perus atk-laitteet, puhelimet ja ohjelmat) jätetään pääsääntöisesti pois tuen piiristä.
- Energiakoura on koneurakointialan peruskalustoon kuuluva lisälaitte, eikä vastaavia rahoiteta tällä rahoituskaudella.
- Käynnissä olevalla rahoituskaudella ei rahoiteta pelkästään koirametsäliikeideaan perustuvia hankkeita. Muiden koirapalvelujen yhteyteen suunniteltavia koirametsiä arvioidaan tapauskohtaisesti. (Hall. 12.6.2025 § 83)
- Kilpaillulla toimialalla käynnistystukea myönnetään vain maaseutualueille. (Hall. 25.9.2025 § 104)

Muuta huomioitavaa:

Mikäli yritys hakee yrityksen investointihanketta useamman kerran, on säädöksen mukaan arvioitava, onko hakijan toiminnassa tapahtunut merkittävää kehitystä edellisen hankkeen päättymisen jälkeen (Valtioneuvoston asetus). Mikäli yritys hakee uutta investointihanketta edellisen hankkeen ollessa vielä keskeneräinen, edellytetään, että käynnissä oleva investointihanke tulee toteuttaa ennen kuin uusi hanke on haettavissa. (Hall. 25.9.2025 § 122)

Yleishyödylliset toimijat

Hakijana yhdistys, säätiö, kunta tai muu julkisoikeudellinen yhteisö, oppilaitos, tutkimuslaitos, yleishyödyllinen osuuskunta

- Yleishyödyllisten investointien kone- ja laitehankintojen talkootyö: Mikäli hanke sisältää vain laitehankintoja, ei talkootyötä hyväksytä. Poikkeuksena ilmalämpöpumput, joiden ulkoyksikön katoksen rakentamiseen voidaan hyväksyä talkootyötä pienissä määrin, kuitenkin enintään 10 tuntia. (Hall. 3.4.2025 § 47)
- Kuntien kehittämishankkeissa tulee olla mukana kuntapari. Perustelluista syistä tukea voidaan myöntää yhteen kuntaan, mikäli hanke on laajaa yhteistyötä toteuttava älykäs kylä-hanke. Investointihankkeissa on mahdollista olla toimialueena yksi kunta, mutta toiminnan tulee kohdentua laajalle joukolle eikä investointikohde voi olla kunnan lakisääteistä toimintaa.
- Ohjelmakehyksen riittävyys turvaamiseksi kuntien investointihankkeita tarkastellaan erityisen kriittisesti. Hankkeissa edellytetään monipuolisuutta, sektorirajat ylittävää yhteistyötä ja selkeää uutuusarvoa. Hallitus tulee kohdentamaan rahoitusta erityisesti yhdistyksille ja yrityksille. (Hall. 7.9.2023 § 61)
- Kokoontumistilojen rakentamis- ja kunnostushankkeissa vaaditaan kuntoarvio kohteesta sekä realistinen 5 vuoden kehittämissuunnitelma kohteen käytöstä ja kunnostuksesta (kuntoarvioon pohjautuen). Kohteelle tulee olla useampia käyttäjäsitoumuksia. Pelkkiä ylläpitokorjauksia ei tueta, vaan hankkeen tulee sisältää pääosin uutta.
- Liiketoimintaa harjoittaville yleishyödyllisille yhteisöille noudatetaan pääosin yritystuen tukiprosenttia. Näitä ovat mm. tapahtumajärjestäjät, golf-seurat, karavaani- ja leirintäalueet. Kesätanssilavat ja kesäteatterit, joissa toiminta on kausiluonteista: voidaan rahoittaa yleishyödyllisen tuen tukiprosentilla.
- Ampumaradoissa noudatetaan Leader Pohjois-Savon linjausta, minkä lisäksi vaatimus seudullisesta yhteiskäytöstä koskee myös ampumaratojen laitehankintoja.
- Moottorikäyttöisiä ajoneuvoja ja koneita kuten moottorikelkat, moottori- ja raivaussahat, ei pääsääntöisesti tueta. Moottorikäyttöisiä ajoneuvoja voidaan tukea osana matkailupalveluja tai pelastuskäyttöön tulevilla tapauksissa.
- Pelkästään varastokäyttöön tulevia rakennuksia ja rakennelmia tuetaan vain osana muuta rakentamisinvestointia.
- Hevostoimiala: maneeseja ja tallipaikkoja ei rahoiteta yleishyödyllisenä investointina kilpailutilanteen vuoksi.
- Metsästysseurojen tilojen investointihankkeet: Tarkastellaan kylän muita kokoontumistiloja, käytön laajuutta ja yhteistyötä. Olemassa oleva hallituksen linjaus kokoontumistilojen tukemisesta toimii hyvänä pohjana metsästysseurojen kokoontumistilahankkeille. (Hall. 8.5.2025 § 72)

- Lahtivajan tukikelpoisuus osana muuta investointia. Pohjois-Savon Leader-ryhmien linjaus on, ettei lahtivajoja tueta käytön rajallisen ajan vuoksi ja yleensä vaja ei mahdollista yhteiskäyttöä muiden seurojen kanssa. Pohjois-Savon Leader-ryhmien yhteisestä linjauksesta ei ole syytä poiketa, eikä lahtivajoja tueta edes osana muuta investointia. (Hall. 25.9.2025 § 122)
- Rajallisen rahoituskehyksen vuoksi kokoontumistilojen uudisrakentamista ei tueta. (Hall. 19.2.2026 § 12)

Pienhankkeita koskevat linjaukset:

- Perustettavan yhdistyksen toimintaan liittyvät aloitusinvestoinnit: Myös aloittavan yhdistyksen välinehankintoja voidaan tukea pienhankkeena, hankkeen sisällön uutuusarvo huomioon. (Hall. 25.9.2025 § 122)
- Kokoontumistilaa koskevaa pintaremonttia ei yksinään hyväksytä pienhankkeen sisällöksi. Hakijan toiminnan kannalta oleelliset toimenpiteet sekä käytettävyyttä ja käyttäjäturvallisuutta parantavat toimenpiteet ovat tukikelpoisia. (Hall. 6.11.2025 § 152)

*Rahoituslinjauksia käsitellään aina tarvittaessa Ylä-Savon Veturin hallituksessa. Yllä olevat linjaukset on käsitelty seuraavissa kokouksissa: pääosin kaudelle 2023–2027 päätetty linjaukset 15.6.2023, päivitetty 7.9.2023 § 61, 12.10.2023 § 63, 3.4.2025 § 47, 8.5.2025 § 72, 12.6.2025 § 83, 12.6.2025 § 93, 25.9.2025 § 104, 25.9.2025 § 122, 6.11.2025 § 152, 19.2.2026 § 12, 16.4.2026 § 38 (uudet linjaukset sivulla 2).